

kn.remissvar@regeringskansliet.se,
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss Statens energimyndighets hemställan angående förordning om statligt stöd för energiberedskapsåtgärder, dnr KN2025/01648,

Er beteckning: KN2025/01648

Länsstyrelsen Skåne välkomnar förslaget om ett stöd som ska finansiera näringslivets upprustning och vill lyfta nedanstående punkter.

Om Länsstyrelsernas roll

I avsnittet "Konsekvenser för kommuner och länsstyrelser" står att kommuner och länsstyrelser kommer att ha en central roll att spela. Det framgår dock inte vilken roll det skulle vara och vilka förväntningar Energimyndigheten har på länsstyrelserna. För att rollen ska bli tydlig och kunna utföras i tillräcklig omfattning bör det beskrivas vilka förväntningar som finns, om det endast är initialt eller löpande, exempelvis om länsstyrelserna förväntas vara delaktiga i uppföljning. Det krävs även resurser för genomförandet av denna centrala roll.

Länsstyrelsen bedömer att det är lämpligt att rollen omfattar både initial och löpande delaktighet.

- Initialt: Länsstyrelsen bedömer att stödet kan bli översökt och att prioriteringar bland ansökningar kan krävas, och att länsstyrelsen tillsammans med kommunerna bör bidra i prioriteringen. Länsstyrelsen Skåne föreslår att det i förordningen införs en skrivning om att Energimyndigheten ska inhämta synpunkter från berörda länsstyrelser innan beslut om stöd fattas.
- Löpande: Det borde framgå tydligt hur åtgärderna planeras att följas upp. Erfarenheter från andra typer av statliga stöd gör att länsstyrelsens bedömning är att platsbesök är ett lämpligt sätt.

Om vilka aktörer som ska kunna söka

I avsnittet om avgränsningar står att "Inom sektorn energiförsörjning ingår bland annat verksamheter som bedriver produktion av, handel med, eller överföring av el. För dessa aktörer gäller elberedskapslagen (1997:288) för vilken Affärsverket svenska kraftnät enligt förordning (1997:294) ansvarar. För att undvika oklara ansvarsförhållanden **undantas dessa aktörer** från den föreslagna förordningens tillämpningsområde."

I elberedskapslagen står det i 10 § att "Ersättning lämnas för kostnader för beredskapsåtgärder som vidtas efter beslut enligt 5 §. Ersättning lämnas dock inte för

1. merkostnader som avses i 11 §, eller
2. kostnader för upprättande av risk- och sårbarhetsanalys avseende säkerheten i den egna verksamheten eller för uppgiftslämnande och planering av egna uppgifter inom totalförsvaret."

Länsstyrelsen menar därför att skrivelsen i 1§ "Stöd får inte lämnas till aktörer för vilka elberedskapslagen gäller" bör ändras till "stöd får inte ges till åtgärder för vilka elberedskapslagen gäller". Den nuvarande skrivningen riskerar att hindra elnätsföretag och elproducenter från att till exempel anlita underkonsulter för planering och genomförande av övningar, utbildningar och analyser som skulle kunna höja den samlade energiberedskapen, men som inte omfattas av elberedskapslagen eller måste genomföras enligt annan lag eller föreskrift.

Gällande kriterier och prioriteringar av ansökningar

Länsstyrelsen bedömer som nämnts ovan att stödet kan bli översökt och att prioriteringar bland ansökningar kan krävas, samt att länsstyrelsen tillsammans med kommunerna bör bidra i prioriteringen. Det bör införas både tydliga skullkrav och kriterier som beskriver hur prioriteringar ska göras.

Gällande skullkrav:

- Länsstyrelsen är intresserad av att veta om sökandes kontinuitetsplanering ska ligga till grund för stödet.
- Vår bedömning är att det bör införas ett skullkrav på hur länge åtgärden som får stöd ska vara i drift/vara tillgänglig. Det som framkommer i förslaget är att ansökan ska innehålla uppgifter om den tidsperiod förmågan ska upprätthållas, vilket vi menar inte är tillräckligt.

- Ett annat skallkrav bör vara att sökanden själva i ansökan ska redogöra för beroenden. Vad åtgärden gör för att stärka förmågan beskrivs redan i förslaget, men krav bör läggas till kring hur de är beroende av andra för att upprätthålla förmågan. Det kan exempelvis gälla fjärrvärme där det i flera fall inte är samma aktör som driver t.ex. ett värmeverk som ansvarar för värmedistributionsnätet.
- Individuella och aktörsspecifika krav bör ställas på genomförande tidsmässigt då stora aktörer med resurser som tex egen säkerhetsskyddsorganisation har lättare än mindre resursstarka aktörer att hantera, implementera och öka beredskapsförmågan.
- Ett skallkrav bör vara att åtgärderna innebär produktion och leverans till verksamheter som stärker det svenska samhället och inte utländska intressen under en krigssituation.

Slutligen: Länsstyrelsen vill framföra att ett informationsmöte om omfattning, detaljer etcetera är lämpligt.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Rima Dauod med klimat- och energistrateg Kristina Eriksson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också beredskapshandläggare Cecilia Selin samt klimat- och energistrateg Sandra Johanne Selander medverkat.